

Orienteringssak

Arkivsak-dok. 24/33735-10
Saksbehandler Nina Stenbro

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	05.02.2026

Leselyst med de yngste i Agder, oppsummering tiltak 2025, nye tiltak 2026

Følgende tas til orientering:

Sammendrag

Agder fylkeskommune følger opp Leselyststrategien 2024–2030 gjennom målrettede tiltak rettet mot de yngste barna i samarbeid med folkebibliotek, barnehager og helsestasjoner.

De statlige midlene til leselystarbeid gir Agder fylkeskommune mulighet til å jobbe langsiktig med samarbeid mellom barnehage, bibliotek og foreldre, i tråd med fylkeskommunens regionale rolle. Satsingen prioriterer tidlig innsats og overganger i oppvekstløpet, og utnytter bibliotekene som lavterskel og universell arena for sosial utjevning og leseglede i hele fylket.

I 2025 var innsatsen konsentrert om Bokstart, tøyveskebibliotek, kompetanseheving og forfatterturné til alle bibliotek. Denne orienteringen oppsummerer arbeidet i 2025 og skisserer prioriteringer for 2026.

Bakgrunn

Norske barn og unge leser mindre enn før og opplever sjeldnere leseglede enn tidligere. Tidlig innsats er avgjørende for språkutvikling, læring og deltakelse i utdanning og samfunnsliv. Regjeringens Leselyststrategi 2024–2030 – Sammen om lesing – legger opp til et langsiktig og sektorovergripende arbeid der bibliotekene har en tydelig rolle. Midlene knyttet til leselyststrategien bevilges årlig fram til 2030 og skal brukes i samråd med folkebibliotekene for å forsterke og videreutvikle eksisterende tiltak. Agder fylkeskommune har i 2025 fått tildelt 435 000 kroner i statlige leselystmidler som skal bidra til at de yngste barna får tilbud om bøker og litterære opplevelser via bibliotekene.

Vurderinger og tiltak

Folkebibliotekene fungerer som robuste og inkluderende knutepunkt i lokalt leselystarbeid. Når innsatsen kobles til barnehager, helsestasjoner og foreldre, når vi bredt ut og har mulighet til å bygge strukturer og samarbeid som kan gi varig effekt. Satsingen er i tråd med nasjonale føringer om tverrsektorielt samarbeid og understøtter fylkeskommunens regionale utviklingsoppdrag.

Gjennomførte tiltak i 2025

- **Bokstart:** Bokgave og informasjonsmateriell på bokmål/nynorsk og hjemmespråk, via helsestasjoner i barnets første leveår, i samarbeid med folkebibliotekene.

- **Tøyveskebibliotek til barnehagene:** Innkjøp av tøyvesker som gjør utlån enkelt og gjenkjennelig for barnehager og hjem (bygger blant annet på erfaringer fra Read Agder).
- **Kompetanseheving:** Kurs i litteraturformidling til de yngste, for bibliotek- og barnehageansatte.
- **Forfatterturné:** Besøk til alle folkebibliotek med tilbud til barnehager.
- **Referansegruppe:** bredt sammensatt med representanter fra bibliotek, helsestasjon, barnehage og Universitetet i Agder.

Prioriteringer 2026

- Videreføre **Bokstart** som et sentralt tiltak for tidlig innsats, i samarbeid mellom folkebibliotek, helsestasjoner og foreldre – for språkstimulering, leseglede og sosial utjevning i barnets første leveår.
- **Bokstavfest** – invitere alle skolestartere til felles fest og forestilling på folkebibliotekene, som markering av overgangen barnehage–skole og en positiv inngang til videre lesing og bibliotekbruk.
- **Kompetanseheving** for ansatte i bibliotek om foreldresamarbeid.
- Videreutvikle **Tøyveskebiblioteket**.
- Videreføre **referansegruppa**.
- **Målrette midler** til tiltak som bygger varige strukturer og kan skaleres og gjenbrukes på tvers av kommuner, i tråd med leselyststrategien fram mot 2030.